

Szemjon Lipkin

A Tien San-on

Lepke verdes a korsó torkában,
Szürke szirti sas szundít karón,
Őket szemléli Zigmund Szmétána,
Varsóból való úri szabó.

Messziről jött ő, a sors dobálta,
Eltűnt családja, hamuba halt
Ott a szögesdrót mögött, bezárva,
S élve csak egy szál maga maradt.

Hirtelen, vályog fölött körözve,
Műhelyébe kis levélke hullt.
Hegyekre köd települt. A ködbe -
Nem találjátok ki! - Kína bújt.

Majd előtűnt egy csapatnyi ember:
A vezetőjük kancán üget,
Teveháton meg egy család nyergel,
S bársonyzekében az őrsereg.

Elvész a nap, mint ló út porába,
Csendben a juhnyáj ólba siet.
Levelét rejti a szőlő fázva,
Jurtában sütik a jó maceszt.

Épp így sütötték Galileában,
Féltető alatt, este a jó...
Ő csak áll a centivel nyakában,
Varsóból való úri szabó.

Nem rezeget szemében por se, könny se -
Halálos tűzben már ő is ég,
Ez a hamveder Treblinka tette,
Forró hamuja marja szemét.

(1948)

Istenanya

1.

Közeledtek már a német tankok
Az utcakő beleremegett.
Sok farizeus és hivatalnok
Fontos iratot égetett.
E reggelen József feladta,
Szerencsés már, semmibe tűnt,
Kínjaival magára hagyta
Feleségét, aznap ki szült.

2.

Szomszédaik nem hagyták el őket,
Reggeltől tébláboltak ott,
Még nevét sem adták a gyereknek,
Mellőzve apját, az asztalost.
A lelke tán még ott bolyongott,
Föld fiának, ki már nem élt,
S vitte a városszéli gettó
Az anyát s apró gyermekét.

3.

Az aljasok merev tekintete
Mustrált behajtott ezreket,
Szolgáiknak sem rezsent meg szeme,
Gyilkos család ez, ugyanegy.
A férje épphogy friss sírba szállt,
S már új veszély ólálkodott.
Az anya táplálta magzatát
Édes tejével, szoptatott.

4.

Földi próbája hát egyszerűbb lett,
De akadt még földi ügye,
Habár már jóban nem reménykedett
Azért még várt valamire.
Vágyta, hogy nőni lássa fiát,
S mikor először mászni fog,
Az anya táplálta magzatát
Édes tejével, szoptatott.

5.

Gödröt ásni is kényszerítették,
S feküdni, hol agyag üvölt,
Galádok fegyverrel célba vették
Az anyát és a csecsemőt.
Sötét erő a szörnyű halált
Ünnepelte, és az tarolt.
Az anya táplálta magzatát
Édes tejével, szoptatott.

6.

Nem lett az asszony ikonok szentje,
Dőlt az agyagos porba le,
Fia is meghalt vérébe veszve,
Ajkán anyja édes teje.
A katonák már nem kellettek,
Vonultak a laktanyába,
Embernek, földnek, szeretetnek
Így indult föltámadása.

(1956)

Lángi Péter fordításai